

STROKOVNA EKSKURZIJA Z OGLEDOM EKOLOŠKE KMETIJE

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica je v sklopu čezmejnega projekta z naslovom Tradicija in inovacije v uporabi živalskih materialov »LANATURA«, pod vodstvom vodje projekta, ga. Klavdije Kancler organiziral strokovno ekskurzijo z ogledom ekološke kmetije v Hotemažah na Gorenjskem.

Pot nas je vodila iz Nove Gorice po avtocesti na Gorenjsko za smer Kranj-Jezersko. Vas Hotemaže leži med Visokim in Preddvorom. Ekskurzije so se udeležili rejci, dijaka srednje kmetijske šole ter strokovni delavci s primorske, notranjske in sosednje Italije. Na začetku vasi nas je sprejel gospodar Primož Krišelj in nas pospremil do kmetije.

Po prevzemu skoraj dvesto let stare kmetije so se odločili, da bodo kmetovali ekološko, ker so prepričani, da je to edini sprejemljiv način kmetovanja za dobro ljudi in narave.

Na kmetiji redijo preko sto ovc avtohtone jezersko solčavske pasme. Ovce so približno osem mesecev na planinski paši. Tam potekajo v poletnih mesecih tudi jagnjitve, ker so pretehtali, da je v tem obdobju še najmanj izgub jagnjet kljub občasnim napadom zveri. Zaradi izredno nizke cene volne ovce strižejo samo enkrat letno in sicer spomladi pred izpustom na pašo. Trg prodaje ovčetine imajo organiziran na tržnicah, doma, nekaj pa prodajo v Avstrijo, kjer jagnjetina dosega precej višje cene.

Že ob prihodu nas je očarala lično zgrajena lesena stanovanjska hiša. Izolirana je z bio-volneno izolacijo domačih ovc. Volno so zbirali tri leta, da je zadostovalo za izolacijo celotne hiše. Volna je oprana in obdelana z derivatom sečne kisline, ki je neškodljiv za okolje, preprečuje pa naselitev insektov v volno. V notranjosti so zidovi obdani z glino kar

daje prostoru posebno toplino in energijo. Hišo ogrevajo s toplotno črpalko kar predstavlja minimalen strošek pri ogrevanju.

Ukvarjajo se tudi s pridelavo in predelavo zelenjave. Največ pridelajo bučk, jedilnih buč, paradižnika, mini lubenic, jajčevcev in paprike, ki pa je letos zaradi obilice deževja in izredno nizkih pomladnih temperatur obrodila izredno slabo. Zelenjavo oz. izdelke iz nje prodajo v glavnem na tržnici ali pa kar doma v domači kašči, ki je urejena v trgovinico, namenjena pa je raznim delavnicam in razstavam, ki se prek celega leta odvijajo na kmetiji.

Za zalivanje zelenjave uporabljajo v glavnem deževnico in kapljično namakanje. Tudi pri gojenju zelenjave koristno uporabijo volno in sicer jo zadelajo v tla ter pokrijejo s kompostom. Volna tako služi kot naravno gnojilo. Za zastirko uporabljajo slamo brez semen in biorazgradljivo folijo izdelano na osnovi škroba, kar pripomore pri preprečevanju zapleveljenja obdelovalnih površin. Po spravilu pridelka z njiv le te ogradijo in spustijo v ograde prašiče, da poberejo ostanke in njive preorjejo. Redijo avtohtone krškopoljske prašiče in prašiče pasme mangulica, ki je izredno zanimiva saj je poraščena z dolgo dlako podobno ovčji volni. Obe pasmi imata izredno okusno meso.

Ob ribniku, ki služi kot protipožarni rezervoar, poleti pa za prijetno osvežitev so postavili kamnit zeliščni vrt (spiralna greda), ki rastlinam nudi izredno skromne rastne pogoje, kar pa zeliščem ustreza. Okrog spiralne kamnite grede so postavljene visoke grede za pridelovanje zelenjave. Ogradje visokih gred je narejeno iz manj kakovostnih hlodov macesna. Na dnu grede so vejevje in drugi neuporabni ostanke dreves in grmovja. Na to podlago je položena umazana volna in pomešana z zemljo ter kompostom. Kot na vsaki kmetiji tudi tu niso manjkale kokoši, ki so se pridno pasle po bližnjem travniku.

Ob vrnitvi z ogleda vrtin nas je na dvorišču čakalo kosilo ob družbi harmonikaša. Pohvale vredna je bila izvirnost in pristnost okusov domače hrane in pijače.

Ogled kmetije smo zaključili v popoldanskih urah in se domov vračali z dobrimi občutki, da nam kljub kriznim časom narava še vedno ponuja možnost preživetja in zaslužka le če imamo znanje, optimizem in pridne roke.

Tehnik za živinorejo:

Majda Žgajnar